

Handläggare
Gunnela Börjes
Telefon: 08-508 22 052

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd
2013-06-13

Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav 2012 kommunstyrelsen i uppdrag att utreda regelverket om innovationsupphandling och inarbeta detta i stadens konkurrenspolicy.

Stadsledningskontoret fick i juni 2012 i uppdrag att utreda möjligheterna till krav på samhällsansvar vid stadens upphandlingar.

Stadsledningskontoret har även ansett det angeläget att det i upphandlingspolicyn erinras om stadens riktlinjer för mutor och jäv.

Stadsledningskontoret har också sett ett behov av att uppdatera policytexten för att den bättre ska stämma överens med nuvarande lagstiftning och terminologi och för att öka översiktligheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen. Information har lämnats till de fackliga organisationerna vid samverkansgrupp 2012-06-04.

Ärendet

Med innovation menas en upphandling av en i förväg okänd lösning på ett definierat problem eller behov för vilka det ibland ännu inte har etablerats någon marknad. Man Det definieras två kategorier av innovation vid upphandling, innovationsupphandling och innovationsvänlig upphandling. Med innovationsupphandling menas upphandling av en i förväg okänd lösning på ett definierat problem eller behov för vilka det ibland ännu inte har etablerats någon marknad. Med innovationsvänlig upphandling menas att genomföra upphandlingen på ett sådant sätt att innovationer inte utestängs eller missgynnas vid offentlig upphandling. Svenska företags konkurrenskraft stärks samtidigt som detta bidrar till ökad kvalitet.

Fördelen med denna typ av upphandling är att det kan medföra en produkt eller tjänst som effektiviserar verksamheten, utvecklar kvaliteten och/eller sparar pengar.

Riskerna med att innovationsperspektivet är bl.a. att den upphandlande myndigheten inte på ett tydligt sätt lyckas definiera den funktion varan/tjänsten ska uppfylla och då inte få en tillfredsställande vara eller tjänst. Det kräver en hög kompetens inom organisationen och det kan även vara svårt att förutse kostnader för införandet och till en början medföra en ökad investering och förändrat arbetssätt.

Stadsledningskontoret menar att andelen konkurrensutsatt verksamhet inte har någon naturlig koppling till innovation och föreslår att det är mer ändamålsenligt att inarbeta innovation i stadens upphandlingspolicy.

Stadsledningskontoret framhåller att det är väsentligt att den upphandlande myndighetens behov står i centrum vid upphandling. Kraven ska vara tydliga proportionella i förhållande till produkten/tjänsten.

Begreppet samhällsansvar definieras sammanfattningsvis respekt för mänskliga rättigheter, förbud mot barnarbete, antidiskriminering, lagstiftning för minimilöner och arbetsmiljö ska iakttas, korruption ska motverkas samt miljöhänsyn iakttas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att inarbeta innovation i stadens upphandlingspolicy. Tydliga riktlinjer och tillämpningsanvisningar underlättar kompetenshöjning och leder till tydligare förfrågningsunderlag och därmed avtal med hög kvalitet. Det är särskilt viktigt att den upphandlande myndighetens behov står i centrum. Nyttan av innovationsperspektivet måste vägas mot minskad nytta i verksamheten och mot ökade kostnader. Vad gäller kravet på samhällsansvar är det också viktigt att den upphandlande myndighetens behov står i centrum. Utgångspunkten är att nämndernas behov av varor och tjänster inte får sättas åsido.

Det är särskilt viktigt att kraven ska vara proportionella i förhållande till den upphandlade produkten/tjänsten. Kraven ska formuleras så att inte leverantörer avstår från att lämna anbud pga. till synes orimliga krav. Detta kräver en hög kompetens av upphandlaren. Stadsledningskontoret är därför en viktig resurs för staden för samordning av frågor rörande uppföljning, kontroll och dialog med leverantörer.

Att erinra om risken för mutor och jäv samt att redaktionellt uppdatera texten i riktlinjerna är något förvaltningen ställer sig positiv till.

Bilagor

Remisshandling finns att läsa på www.insyn.stockholm.se under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnds sammanträde 13 juni 2013.